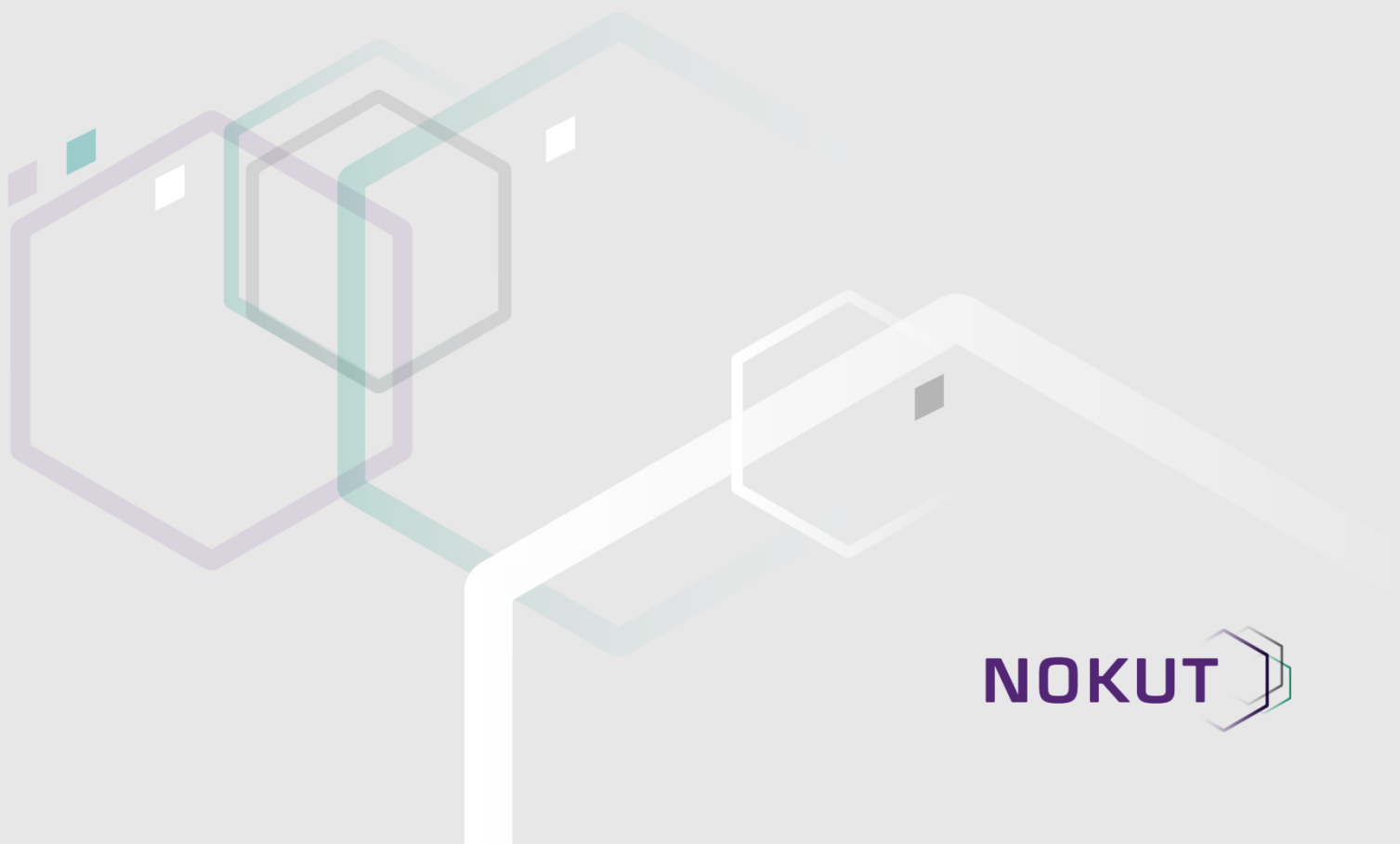

NOKUTs tilsynsrapporter

Psykiske lidelser og aldring hos personer med utviklingshemming

Folkeuniversitetet ØST

Januar 2016

NOKUT

NOKUT kontrollerer og bidrar til kvalitetsutvikling ved fagskolene. Dette gjør vi blant annet ved å godkjenne nye fagskoletilbud. Fagskoleutdanning er en yrkesrettet utdanning på et halvt til to år, som bygger på videregående skole eller tilsvarende realkompetanse. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen fagskoleutdanning, må utdanningstilbudet være godkjent av NOKUT. Alle fagskoletilbud må tilfredsstillende nasjonale kvalitetsstandarder. NOKUT godkjenner også institusjonenes interne system for kvalitetssikring.

Tilbyder/Utdanningssted:	Folkeuniversitetet ØST
Utdanningstilbudets navn:	Psykiske lidelser og aldring hos personer med utviklingshemming
Nivå/fagskolepoeng:	60
Undervisningsform:	Stedbasert
Sakkyndige:	Tone Hee Åker og Marta Grongstad
Dato for vedtak:	8. januar 2016
NOKUTs saksnummer	15/589 og 16/00010

Forord

Fagskoleutdanning er yrkesrettet utdanning som bygger på fullført videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. Fagskoleutdanning har et omfang på minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen fagskoleutdanning, må utdanningstilbudet være godkjent av NOKUT.

Vurderingsprosessen starter med at en tilbyder søker NOKUT om godkjenning av et utdanningstilbud. Søknaden blir først gjenstand for en innledende vurdering, for å avklare om forutsetningene er til stede for videre behandling jevnfør fagskoletilsynsforskriften § 3-1. I den innledende vurderingen ser NOKUT blant annet på om styringsordning og reglement er tilpasset utdanningstilbudet og om tilbyder har et tilfredsstillende system for kvalitetssikring.

Søknader som tilfredsstillter forutsetningene for behandling blir videre vurdert av eksterne, uavhengige sakkyndige oppnevnt av NOKUT. De sakkyndige vurderer søknaden opp mot de faglige kravene i fagskoletilsynsforskriften §§ 3-2 – 3-8.

Til den sakkyndige vurderingen har NOKUT oppnevnt:

- Tone Hee Åker
- Marta Grongstad

I denne rapporten er alle vurderingene som danner grunnlag for godkjenningen samlet. Tilbyder plikter å gjennomføre utdanningstilbudet slik det fremgår av denne rapporten og søknaden som ligger til grunn. Studenter kan lese rapporten for å få inntrykk av hvilken utdanningskvalitet de kan forvente. Yrkeslivet og andre samfunnsgrupper kan også orientere seg om den sluttkompetansen studentene sitter igjen med, og innholdet i utdanningen.

NOKUT, 8. januar 2016

Terje Mørland
direktør

Innhold

1	Informasjon om søkeren	1
1.1	Informasjon om tilbyder og utdanningen	1
2	Innledende vurdering	2
2.1	Oppsummering	2
2.2	Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1).....	2
2.3	Konklusjon etter innledende vurdering	5
3	Sakkyndig vurdering av utdanningen	5
3.1	Oppsummering	5
3.2	Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1).....	5
3.3	Læringsutbytte (§ 3-2)	8
3.4	Utdanningens innhold og oppbygning (§3-3).....	10
3.5	Undervisningsformer og læringsaktiviteter (§ 3-4).....	13
3.6	Fagmiljøet tilknyttet utdanningen (§ 3-5).....	15
3.7	Eksamen og sensur (§ 3-6)	18
3.8	Infrastruktur (§ 3-7)	19
3.9	Konklusjon etter sakkyndig vurdering	20
4	Vedtak	21
5	Dokumentasjon	21
	Vedlegg 1:.....	22

1 Informasjon om søkeren

1.1 Informasjon om tilbyder og utdanningen

Folkeuniversitet ØST søkte NOKUT 13. september 2015 om godkjenning av *psykiske lidelser og aldring hos personer med utviklingshemning* som fagskoleutdanning. Utdanningen er på 60 fagskolepoeng som gis på deltid over to år. Undervisningen vil gis ved studiestedene Lillestrøm og Oslo. Det er søkt godkjenning for inntil 20 studenter.

Søker har allerede ni godkjente fagskoleutdanninger:

- *barsel- og barnepleie*
- *fotografi*
- *helse, aldring og aktiv omsorg*
- *keramikk_design*
- *kreftomsorg og lindrende pleie*
- *miljøarbeid innen rus*
- *oppvekstfag*
- *psykisk helsearbeid*
- *rehabilitering*

NOKUT har gjennomgått søkers hjemmesider, www.folkeuniversitetet.no. Tilbyder gir informasjon om utdanningen som de har søkt godkjenning for på hjemmesidene. I forbindelse med sak 14/507 ble det påpekt noen mangler som tilbyder har rettet opp i tilsvaret. Hjemmesidene inneholder ikke informasjon som kan føre til misforståelse om bruk av fagskolebegrepet.

2 Innledende vurdering

Teksten i dette kapittelet er NOKUTs administrative vurdering av de grunnleggende forutsetningene som må være oppfylt for kunne tilby fagskoleutdanning. Noen av kravene vurderes både av NOKUTs administrasjon, og den sakkyndige komiteen. Der det forekommer «vi» i kapittel 2, er det et uttrykk for NOKUTs administrasjon. Paragrafene i parentes i overskriftene henviser til tilsvarende paragrafer i fagskoletilsynsforskriften. Teksten i boksene er fra fagskoletilsynsforskriften.

Vi gjør oppmerksom på at vurderingen av tidligere godkjente kvalitetssikringssystem, styringsordninger og reglement vil være begrenset. NOKUT kan derfor senere påpeke feil og mangler dersom vi ved et fremtidig gjennomsyn avdekker det, selv om vi i denne søknadsrunden skulle finne at kvalitetssikringssystem, styringsordninger og/eller reglement tilfredsstillende kravene.

2.1 Oppsummering

I forbindelse med sak 14/507 i vurderingen av de grunnleggende forutsetningene for å tilby fagskoleutdanningen ble det påpekt noen mangler. Tilbyder har gjort rede for hvordan disse kravene er imøtekommet i tilsvaret. De grunnleggende forutsetningene for å tilby fagskoleutdanningen er derfor oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.2 Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1)

2.2.1 Krav i fagskoleloven med forskrifter

- (1) Krav i fagskoleloven med forskrifter skal være oppfylt. NOKUT vurderer følgende krav:
- a) Grunnlag for opptak. Grunnlaget for opptak skal være relevante kvalifikasjoner på nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Søkere har krav på å få vurdert om de er kvalifisert for opptak til en utdanning på grunnlag av realkompetanse.
  - b) System for kvalitetssikring
  - c) Organisasjon og ledelse. Det er tilbyders styre som er ansvarlig for utdanningen.
  - d) Studentenes læringsmiljø og rettigheter.
  - e) Vitnemål.
  - f) Reglement. Reglementet skal fastsette studentenes rettigheter og plikter, og være utformet slik at det sikrer lik og upartisk behandling.
  - g) Klageinstans. Styret selv fastsetter regler for klagebehandling. Minst én student skal være medlem i klageinstansen.

Vurdering

Grunnlag for opptak

Grunnlaget for opptak ansees å være de relevante kvalifikasjonene på nivå 4 for opptak til utdanningen.

System for kvalitetssikring

Tilbyder fikk sitt system for kvalitetssikring godkjent av NOKUT 16. juli 2010, jf. NOKUTs sak 10/84. Ved søknad om ny utdanning våren 2014, ble systemet vurdert på nytt (sak 14/106). NOKUT fant systemet tilfredsstillende, men hadde noen forslag til forbedringer. I forbindelse med sak

14/507 ble disse forslagene på nytt presentert. Det ble anbefalt at tilbyder benytter korrekte navn når det henvises til lover og forskrifter. Tilbyder har fjernet disse henvisningene, men innholdsfortegnelsen er ikke oppdatert etter de siste endringene.

Organisasjon og ledelse

NOKUT har tidligere funnet styreordningen tilfredsstillende, jf. NOKUTs sak 13/190. I forbindelse med sak 14/507 ble det skrevet at tilbyder må sørge for at styremedlemmene er registret i Enhetsregisteret. Dette ble rettet opp i tilsvaret og styringsordningen vurderes som tilfredsstillende.

Styrets sammensetning oppfylder lovens krav, og det fremgår tydelig hvordan representanter for studentene og ansatte velges, og hvilke rettigheter representantene har.

Styrets ansvar for fagskoleutdanningen fremgår klart av styrevedtektene, og dekker de forholdene styret er pålagt å ta ansvar for etter fagskoleloven.

Studentenes læringsmiljø og rettigheter

Søknaden dokumenterer på en tilfredsstillende måte hvem som har ansvar for de oppgaver som er beskrevet i fagskoleloven § 4, og som påvirker studentenes rettigheter. Det kommer tydelig frem av styrevedtektene at styret har det overordnede ansvaret for studentenes læringsmiljø.

Vitnemål

Det er tidligere blitt vurdert i sak 14/507 at tilbyders mal for vitnemål tilfredsstiller kravene i fagskoleloven med forskrifter. I denne søknaden er vitnemålet blitt vurdert på nytt og vi ser at tilbyders mal for vitnemål inneholder ikke all nødvendig informasjon. I følge «Veiledning til tilbydere av fagskoleutdanning», skal vitnemålet dokumentere:

- det overordnede læringsutbyttet
- emner og eventuell praksis
- NKR-nivå og kvalifikasjonen som oppnås (fagskole 1 eller fagskole 2)
- karaktersystemet som benyttes (A–F eller «bestått» / «ikke bestått»)
- antall fagskolepoeng
- karakter/karakterer

Oversikten over emner og eventuell praksis og karakter/karakterer mangler i vitnemålet tilsendt av tilbyder. Dette må fremgå ved eventuell godkjenning av utdanningen. Vitnemålet tilfredsstiller ikke kravene i fagskoleloven med forskrifter.

Reglement

NOKUT har tidligere funnet reglementet tilfredsstillende, jf. NOKUTs sak 13/190.

Klageinstans

I fagskoletilsynsforskriften stilles det krav om at det skal være en studentrepresentant med personlig vara i klageinstansen. Hos tilbyder er en særskilt klagenemnd klageinstans. Kravet til studentrepresentant i klagenemnda er oppfylt.

Konklusjon

Nei, kravene er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må sørge for at vitnemålet dokumenterer emner og eventuell praksis, og karakter/karakterer

2.2.2 Samarbeid med yrkesfeltet

(2) Tilbyder skal samarbeide med aktører i yrkesfeltet og delta i faglige nettverk som sikrer at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet.

Vurdering

Folkeuniversitetet ØST dokumenterer at de har samarbeid med aktører i yrkesfeltet som sikrer at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet. Det fremgår av søknaden og dokumentasjonen, at samarbeidet omfatter utvikling, gjennomføring og evaluering av utdanningen. Dette kravet blir også vurdert av den sakkyndige komitéen.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.2.3 Praksisavtaler

(4) For utdanninger med praksis skal det foreligge avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.

Vurdering

Det foreligger mal for praksisavtale, liste over aktuelle praksissteder og inngått praksisavtale med Nes kommune. Det fremgår at malen for praksisavtalen regulerer vesentlige forhold som er av betydning for studentene, som for eksempel antall veiledningstimer per uke og opplæring av veiledere. Dette kravet blir også vurdert av den sakkyndige komitéen.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.2.4 Fagskolepoeng og arbeidsmengde

(5) Utdanningen skal ha et omfang av 30, 60, 90 eller 120 fagskolepoeng.

(6) Det totale antall arbeidstimer for studentene skal normalt være mellom 1500-1800 timer per år.

Vurdering

Utdanningen er på 60 fagskolepoeng og gis på deltid over to år. Det totale antall arbeidstimer for studentene er 1650 timer. Dette er innenfor rammen for en fagskoleutdanning på 60 fagskolepoeng (1500 til 1800 timer).

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.3 Konklusjon etter innledende vurdering

Søknaden går videre til sakkyndig vurdering. Før en eventuell godkjenning kan vedtas må imidlertid tilbyder sørge for at vitnemålet dokumenterer emner og eventuell praksis, og karakter/karakterer.

3 Sakkyndig vurdering av utdanningen

Teksten i dette kapittelet er de sakkyndiges vurdering. Der det forekommer «vi», er det et uttrykk for de sakkyndige. Paragrafene i parentes i overskriftene henviser til tilsvarende paragrafer i fagskoletilsynsforskriften. Teksten i boksene er fra fagskoletilsynsforskriften.

3.1 Oppsummering

Tilbyder søker om godkjenning av fagskoleutdanningen *psykiske lidelser og aldring hos personer med utviklingshemning*. Vi mener at dette er et studietilbud som har sin plass i fagskoleområdet og at studiet vil gi helsepersonell viktige og relevante kunnskaper, ferdigheter og kompetanse.

Vi vurderte tilsvarende søknad fra tilbyder om godkjenning av denne utdanningen i 2014, jf. NOKUTs sak 14/507. Søknaden endte med avslag. Vi har i den nåværende runden fokusert på de elementene som ikke ble funnet tilfredsstillende tidligere.

Studieplanen er nå godt gjennomarbeidet og vil være et viktig dokument for både studenter, praksisveiledere og faglærere i forhold til innhold og hva som det forventes at studentene skal lære.

Vi vil anbefale NOKUT å godkjenne utdanningen, men vi vil også fremheve for tilbyder at vi har gjort noen vurderinger som vi anbefaler dem å lese og rette opp enkelte elementer i studieplanen.

3.2 Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1)

3.2.1 Opptak

- (1) Krav i fagskoleloven med forskrifter skal være oppfylt. NOKUT vurderer følgende krav:
- a) Grunnlag for opptak. Grunnlaget for opptak skal være relevante kvalifikasjoner på nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Søkere har krav på å få vurdert om de er kvalifisert for opptak til en utdanning på grunnlag av realkompetanse.

Vurdering

I søknaden og i studieplanen beskriver tilbyder opptakskravene til studiet. Det formelle opptakskravet er at søker skal ha fullført og bestått videregående opplæring, fra programområdet helse- og oppvekstfag, med fagbrev eller vitnemål som hjelpepleier, omsorgsarbeider eller helsefagarbeider.

Tilbyder beskriver også muligheten til å søke opptak på bakgrunn av realkompetansevurdering. Søkere må da ha dokumentert arbeidserfaring innenfor eldreomsorgen, psykisk helsearbeid eller med mennesker med psykisk utviklingshemming i minst tre år, og ha en alder som minimum tilsvarer normalderen for fullført videregående utdanning. Har søkere helseutdanninger fra andre land må de i tillegg ha språkferdigheter tilsvarende videregående opplæring eller ha bestått Norskprøve 3.

Videre fremkommer det at realkompetansen blir vurdert av to representanter fra opptakskomiteen og at kompetansen blir vurdert opp mot de formelle opptakskravene.

Vi mener kravene for opptak blir beskrevet på en tilfredsstillende måte; søkere vil da også lett kunne se om de kan få opptak til utdanningen.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.2.2 Samarbeid med yrkesfeltet

(2) Tilbyder skal samarbeide med aktører i yrkesfeltet og delta i faglige nettverk som sikrer at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet.

Vurdering

Tilbyder har vedlagt en formell samarbeidsavtale om samarbeid mellom Folkeuniversitet ØST og Nes kommune, som ble inngått i februar 2014. I avtalen fremkommer det at representanter fra fagmiljøet i Nes kommune har deltatt i utarbeidelsen av studieplan og søknad om fagskoleutdanningen. Nes kommune skal i tillegg bidra med gjesteforelesere, praksisplasser og en representant i utdanningens fagråd.

I søknaden presenteres en oversikt over kompetansepersoner i Nes kommune med en spesifisering av formell kompetanse og klinisk erfaring. De ansatte har bred og variert kompetanse med grunnutdanning innen sykepleie, vernepleie og barnevern, og videreutdanninger innen relevante fagområder som psykiske lidelser og aldring hos utviklingshemmede, veiledning og motiverende intervju.

Folkeuniversitetet ØST tilbyr flere utdanninger innen områder som psykisk helse og aldring i Oslo og Akershus og tilbyder påpeker at det vil etableres et samarbeid med disse fagmiljøene.

Vi vurderer at tilbyder har et etablert og relevant samarbeid med aktører i yrkesfeltet.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.2.3 Standarder, konvensjoner og avtaler

(3) Utdanninger som reguleres av nasjonale eller internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler skal tilfredsstillende kravene i disse.

Beskrivelse

Utdanningen reguleres ikke av nasjonale/internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler, og kravet er derfor ikke vurdert.

3.2.4 Praksisavtaler

(4) For utdanninger med praksis skal det foreligge avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.

Vurdering

Mal for praksisavtale er vedlagt søknaden. Malen beskriver hvilken kompetanse praksisveileder skal ha og at praksisveileder skal være ansatt i virksomheten der studenten har praksis. Det skal også gis individuell veiledning minst én time per uke.

Faglærers ansvar er å følge opp studenten i praksis, og faglærer skal gjennomføre to veiledningssamtaler i hver praksisperiode, i samarbeid med praksisveileder. Veiledningssamtalene gjøres ved midt- og sluttevaluering av studenten. Det fremgår også at faglærer stiller seg disponibel ved spesielle behov meldt fra praksisstedet. Praksisavtalen beskriver praksisens læringsutbyttebeskrivelse, omfang, arbeidskrav og vurderingsordninger. Det fremkommer også at studentens praksisperiode skal evalueres av praksisveileder i samarbeid med faglærer.

Tilbyder beskriver aktuelle praksissteder i studieplanen og i søknaden. Disse er hjemmebaserte tjenester og integrerte tjenester, dagsenter, sykehjem, kommunenes enhet/baser som yter tjenester til utviklingshemmede, private tilbydere som yter tjenester til utviklingshemmede, psykisk helsevern, NAV, omsorgsbolig, kompetansesenter/-tjenester, selskaper for ferier/reiser for utviklingshemmede og interesseorganisasjoner knyttet til målgruppen. Vi vurderer disse forslagene til praksissteder som relevante for utdanningen. I søknaden fremkommer det at tilbyder har inngått én avtale om praksis, og det er med Nes kommune.

Vi mener at malen til praksisavtale som foreligger søknaden, er med på å sikre at studentene får en praksis med god kvalitet.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.2.5 Fagskolepoeng og arbeidsmengde

(5) Utdanningen skal ha et omfang av 30, 60, 90 eller 120 fagskolepoeng. (6) Det totale antall arbeidstimer for studentene skal normalt være mellom 1500–1800 timer per år.

Vurdering

Det totale antallet arbeidstimer for studentene oppgis å være 1650 timer. Studietilbudet gir 60 fagskolepoeng, og studiet er organisert som et deltidsstudium over to år.

I tabell på side 16 og 17 i studieplanen, skisseres det antall studiesamlinger og timer i hvert emne. I tillegg beskriver tilbyder hvordan arbeidstimerne er fordelt mellom undervisning, veiledning, gruppearbeid og individuelle arbeidsoppgaver. I tabellen fremkommer det også antall fagskolepoeng for hvert emne.

Vi mener at tabellen gir en god oversikt over studentenes arbeidsmengde og at dette står i rimelig samsvar med læringsutbytte som skal oppnås.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.3 Læringsutbytte (§ 3-2)

Utdanningen skal gi ett samlet læringsutbytte som er relevant for yrkesfeltet. Læringsutbyttet skal beskrive kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse som studentene oppnår etter fullført utdanning, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring.
--

NOKUT gjennomfører i 2014 og 2015 et forsøk hvor vi deler opp den sakkyndige vurderingen av en godkjenningssøknad i to. I den første delen vurderer et panel om læringsutbyttebeskrivelsen (LUB) i den aktuelle søknaden er utformet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), og konkluderer med om søknaden er egnet for videre sakkyndig behandling. I sak 14/507 vurderte panelet om læringsutbyttebeskrivelsen var utformet i tråd med NKR. Konklusjonen de falt på var: Ja, læringsutbyttebeskrivelsen er i tråd med NKR. I denne søknaden har tilbyder lagt til flere deskriptorer under kunnskap og ferdigheter, og forbedret noen formuleringer fra forrige læringsutbyttebeskrivelse. Det er ikke blitt gjort en ny vurdering av læringsutbyttebeskrivelsen av panelet i forbindelse med den nåværende søknaden.
--

3.3.1 Sakkyndiges vurdering

Tilbyder har beskrevet læringsutbytte i henhold til det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket. Læringsutbyttebeskrivelsene er inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse og er samlet sett på nivå 5.1.

Studentene skal etter endt utdanning jobbe innenfor helse- og omsorgstjenester for mennesker med utviklingshemming med spesifikk kunnskap om psykiske lidelser og aldring. Studentene skal kjenne til verdier og lovverk for helse- og oppvekstfagene, med særlig kunnskap om mennesker med utviklingshemming, samarbeid med pårørende, og kompetanse om omsorg og pleie av alvorlig syke og døende mennesker. Videre skal studentene kunne finne og vurdere fagstoff, og bidra til å løse problemstillinger innen eget fagfelt. De skal kunne gi veiledning innen sitt fagfelt og reflektere over egen praksis.

Enkelte læringsutbytter knyttet til veiledning og refleksjon er fra nivå 5.2. Ferdigheter innen veiledning ivaretas i nivå 4, men tilbyder mener at det er behov for repetisjon i dette, siden mange av studentene har jobbet mange år mellom videregående opplæring og oppstart på fagskole.

Videre har de hentet et læringsutbytte fra nivå 5.2 for å beskrive studentenes behov for å reflektere over egen praksis.

Vi vurderer at læringsutbyttebeskrivelsene er egnet til å kommunisere med yrkesfeltet og andre utdanningsinstitusjoner og gir noe innsikt i utdanningens faglige innhold og profil. Enkelte av læringsutbyttebeskrivelsene burde likevel være tydeligere og mer fagspesifikke. Det er for eksempel vanskelig å vurdere hva «riktige avgjørelser for behandling» er. Her burde tilbyder vurdere å endre beskrivelsen da avgjørelser innen dette fagfeltet sjelden kan sies å være riktige eller gale. Et mye viktigere prinsipp er å tuftede avgjørelser på teoretisk kunnskap, faglige begrunnelser og erfaringsbasert kunnskap.

Videre mener vi at kunnskapsbeskrivelsen; «kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap som grunnlag for utvikling innenfor psykiske lidelser og demens hos psykisk utviklingshemmede», fremstår som uklart da det er vanskelig å forstå hva slags utvikling kandidaten skal oppnå. I tillegg vil vi også påpeke hvorvidt beskrivelsen «løsningsorientert og kreativ» gir informasjon om kandidatens generelle kompetanse.

I studieplanens kapittel 2.1 benyttes betegnelsen læringsutbytttemål. Vi mener at tilbyder gjennomgående bør benytte begrepet «læringsutbyttebeskrivelse» og ber om at dette rettes opp.

Tilbyder bør også vurdere å ta ut den generelle kompetansen; «kan ivareta ledelse av mindre arbeidsgrupper og enheter, og kan undervise enkeltpersoner og grupper om temaer innenfor eget fagområde og kan veilede i bruk av aktuelle verktøy og metoder knyttet til fagfeltet.»

Denne beskrivelsen er slik vi vurderer det, delt opp og fremkommer både som kunnskap og ferdighet.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør:

- vurdere å spesifiseres og tydeliggjøre enkelte læringsutbyttebeskrivelser
- vurdere å ta ut den generelle kompetansebeskrivelsen: «*kan ivareta ledelse av mindre arbeidsgrupper og enheter, og kan undervise enkeltpersoner og grupper om temaer innenfor eget fagområde og kan veilede i bruk av aktuelle verktøy og metoder knyttet til fagfeltet*»
- benytte betegnelsen læringsutbyttebeskrivelse i kapittel 2

3.4 Utdanningens innhold og oppbygning (§3-3)

3.4.1 Utdanningens navn

(1) Utdanningens navn skal være dekkende for innholdet og det læringsutbyttet utdanningen gir.

Vurdering

Utdanningens navn er *psykiske lidelser og aldring hos personer med utviklingshemning*. Tilbyder skriver at navnet på utdanningen er kort og står i samsvar med de overordnede læringsutbyttebeskrivelsene. Utdanningen skal bidra til å dekke behovet for kompetanse innenfor de kommunale tiltakene til mennesker med utviklingshemning, og deres pårørende. De skriver at helsepersonell som tilegner seg denne utdanningen vil bli viktige bidragsytere i oppbyggingen av faglige gode tilbud til brukergruppen.

Vi mener at utdanningens navn er dekkende for innholdet og det læringsutbyttet studieplanen beskriver.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.4.2 Utdanningens innhold og emner

(2) Utdanningens innhold skal være egnet for å nå læringsutbyttet.

(3) De ulike emnene skal til sammen bidra til at studentene oppnår utdanningens totale læringsutbytte.

Vurdering

Studieplanen er delt inn i 5 emner. Alle emner og praksis har læringsutbyttebeskrivelser kategorisert i kunnskap, ferdighet og generell kompetanse. Arbeidsformer og metoder er beskrevet under hvert emne og de enkelte emner har ulike tema.

Studieplanens emne 1, (kapittel 8.1 i studieplanen) *Felles grunnlag for fagskoleutdanninger i helse- og oppvekstfagene*. Emnet består av fem overordnede tema og disse er: Helse- og sosialfagene i samfunnet, etikk, kommunikasjon og samhandling, stats- og kommunalkunnskap, helse og sosialpolitikk og sosiologi og psykologi. Hvert av disse beskrives med underordnede, benevnt som sentrale tema.

Studieplanens emne 2, (kapittel 8.2 i studieplanen), *Syndromer, målrettet miljøarbeid, demens, diagnoser, lovverk/individuell plan*. Emnet består av fem overordnede tema og disse er: ulike syndromer/diagnoser, målrettet miljøarbeid, demens, psykisk helse og lovverk og individuell plan.

I læringsutbyttebeskrivelsen for dette emnet er det lagt inn at studenten skal ha kunnskaper, ferdigheter og kompetanse om bruker- og pasientrettighetsloven, § 4 A og kapittel 9 A i helse- og omsorgstjenesteloven kapittel 9A. Dette mener vi er viktig fordi det har fokus på pasientenes rett til selv å bestemme over eget liv og hjelperens ivaretagelsen av personens rettsikkerhet. Det er vesentlig at studentene kan noe om samtykkekompetanse og tillitsvekkende tiltak, nettopp for å forebygge bruk av tvang. Helse- og omsorgstjenestelovene kapittel 9 A har fokus på pasientenes rettsikkerhet og bruk av tvang og makt overfor personer med psykisk utviklingshemning.

Studieplanens emne 3, (kapittel 8.3 i studieplanen), *Utviklingshemning, psykisk lidelse, alderdom*. Emnet består av fem overordnede tema og disse er: Utviklingshemning, identitet og historie, aldringsprosessen hos mennesker med utviklingshemning, demens hos personer med utviklingshemning, psykiske plager/psykiske lidelser og utviklingshemning og sorgprosesser, bearbeiding, retningslinjer ved død.

I læringsutbyttebeskrivelsen er samarbeid og kommunikasjon med pasientenes pårørende ivare tatt og dette mener vi er viktig, da vi vet at pårørende ofte er nært knyttet til personen med utviklingshemning. Vi ser ikke at dette beskrives under emnets tema, og det bør tilbydes gjøre.

Studieplanens emne 4, (kapittel 8.4 i studieplanen), *Organisering, system og ledelse*. Emnet består av fire overordnede tema og disse er: Aktører i pasient/brukerforløpet, organisering og samhandling mellom aktørene i pasient/brukerforløpet, yrkesutøvelse og arbeidsverktøy og kommunikasjon og veiledning. Studieplanens kapittel 8.4.5 Kommunikasjon og veiledning er nummerert feil, og tilbydes må rette opp i dette.

Studieplanens emne 5, kapittel 8.5 *Fordypningsarbeid/hovedprosjekt*, omfatter en skriftlig fordypningsoppgave som skal være praksisrettet, konkret og tilknyttet ett eller flere temaer fra studiets emner. Det er utarbeidet kriterier for fordypningsarbeidets/hovedprosjektet som beskriver innhold og hva som forventes. Dette mener vi vil være til god hjelp for studentene.

Praksis er obligatorisk med et omfang på ti uker à 35 timer per uke. Praksisen skal gjennomføres i løpet av emne 2, 3 og 4 og deles over to perioder. Praksis er beskrevet under kapittel 8.6 i studieplanen men ikke definert som et eget emne. I søknaden under Undervisningsformer og læringsaktiviteter står det at «*kap. 8.6 der praksis er skilt ut som eget emne med læringsutbyttebeskrivelser*». Dette stemmer ikke helt: Praksis er skilt ut på linje med de andre emnene, men ikke navngitt som et emne. Vi vil anbefale tilbydes å navngi praksis som et eget emne.

Vi viser til vurdering av praksis i 3.5.2 om undervisningsformer og læringsaktiviteter og 3.7.1 om eksamens- og vurderingsformer.

Studieplanens kapittel 9 er litteraturlisten. Emne 1 har en egen litteraturliste og frivillig litteratur. Litteratur for emne 2, 3, 4 og 5 er samlet i én litteraturliste, med forslag til frivillig litteratur. Det er

oppgitt at samlet pensum for hele studiet er på 2915 sider og hvor mye pensum de ulike emnene innehar.

Konklusjon

Ja, kravet er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder bør:

- beskrive pårørende som eget tema i emne 3
- rette opp nummereringen på kapittel 8.4.5 Kommunikasjon og veiledning, i studieplanen
- vurdere å navngi praksis som et eget emne i studieplanen

3.4.3 Studieplanen

(4) Studieplanen skal tydelig vise utdanningens innhold og oppbygning.

Vurdering

Studieplanen er bygd opp på en oversiktlig måte med en generell innføring og overordnede læringsutbyttebeskrivelser kategorisert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

I studieplanens kapittel 5 beskrives studiets innhold, omfang og fagskolepoeng og dette er satt opp i en oversiktlig tabell. Studiet er inndelt i fem emner og har en praksisdel. Viser til vurdering i 3.4.2.

Arbeidsformer og vurderingsordninger er beskrevet i hver sine kapitler.

Studiet består av totalt 26 studiesamlinger og dette fremstilles på en oversiktlig måte i tabellen på side 16 og 17 i studieplanen. Vi mener denne tabellen er illustrativ og oversiktlig.

Litteraturliste er skissert i siste kapittel i studieplanen og denne er todelt med én del for emne 1 og én del for emne 2, 3, 4 og 5, samt forslag til tilleggslitteratur i kapittel 9.3.

Arbeidskrav, eksamen, vurderings- og evalueringsordninger er oversiktlig beskrevet i kapittel 7. Det er laget en tabell på side 21 i studieplanen som viser en samlet oversikt over de ulike skriftlige arbeid og eksamener studentene skal gjennomføre og denne mener vi vil hjelpe studentene med å skaffe seg en oversikt over studiet og lettere kunne planlegge studiene.

It's learning er skolens læringsplattform som benyttes som informasjonsverktøy mellom skole og studenter, til innleveringer og ulike faglige aktiviteter.

Vi mener at studieplanens oppbygning og struktur er god og at den fremstår som oversiktlig og forståelig.

Konklusjon

Ja kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.5 Undervisningsformer og læringsaktiviteter (§ 3-4)

3.5.1 Veiledning og oppfølging

(1) Utdanningen skal ha et pedagogisk opplegg som sikrer god veiledning og oppfølging av studentene både som gruppe og individ.

Vurdering

I søknadsskjemaet og i studieplanen fremkommer det at studiets pedagogiske opplegg skal sikre god veiledning og oppfølging av studentene, både som gruppe og individ. Dette beskrives på en grei måte i studieplanen kapittel 5 innhold, omfang og fagskolepoeng, veiledning i praksis og arbeidsformer.

Studentene vil gjennom hele utdanningen få veiledning av faglærer på individuelle oppgaver og gruppeoppgaver. Det er avsatt en dag i hver studiesamling hvor faglærer er tilgjengelig for veiledning. Mellom hver samling er veileder tilgjengelig for veiledning ved behov og kontakt knyttes via læringsplattformen It's learning.

Det er vedlagt søknaden en praksisavtale som beskriver ansvarsforholdet rundt veiledning av studentene i praksis. Her beskrives omfanget av veiledningen og hvem som skal veilede studentene i praksis. Dette mener vi er en styrke for både studenter, praksissted og studiets faglærere og er med på å sikre kvaliteten på veiledningen av studentene.

Vi viser ellers til vurdering under praksis i 3.5.2 om undervisningsformer og læringsaktiviteter og 3.7.1 om eksamens- og vurderingsformer.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.5.2 Undervisningsformer og læringsaktiviteter

(2) Undervisningsformer og læringsaktiviteter, herunder eventuell praksis, skal være tilpasset læringsutbyttet som skal oppnås.

Vurdering

I studieplanen (under kapittel 6.1, side 18) står det at arbeidsformene som benyttes i studiet skal bidra til å styrke studentenes motivasjon for utdanningen og bidra til at de opplever nytte og gjensidighet gjennom faglig samarbeid. Stor grad av egenaktivitet vektlegges, og et overordnet prinsipp er å aktivisere studentenes egne tanker, kunnskaper og erfaringer knyttet til arbeid innen psykiske lidelser og aldring hos personer med utviklingshemning.

Ulike undervisningsformer og læringsaktiviteter beskrives i studieplanen. Studentene deles inn i grupper, og gruppenes funksjon og arbeidsform vil veksle og være avhengig av hvilke temaer det jobbes med. Studentene skal legge frem for hverandre fagstoff de har jobbet med i grupper.

Undervisnings- og arbeidsmetoder som er valgt er lærerstyrt undervisning, arbeid med individuelle oppgaver, arbeidsmapper, refleksjonsnotat og ulike former for rollespill, fremlegg gruppevis og individuelt. Fremlegg av fagstoff ved bruk av PowerPoint for medstudenter og faglærer, gir studentene trening i å formidle kunnskap til andre.

Læringsplattformen It's learning benyttes gjennom hele studiet, og i oppstarten av studiet gis det opplæring i bruk av IKT og læringsplattformen. Arbeidsmapper og digitale mapper er noe som benyttes systematisk gjennom hele studiet, og her samler studentene sine faglige arbeid. Det som samles i mappen er individuelle og gruppevis oppgaver, refleksjonsnotater fra samlingene i emne 2, 3 og 4, og praksisrapport. Dette mener vi er en god måte å jobbe med fagstoff på.

Studentene får veiledning av faglærer mens de er i teorisamlinger jf. vurdering i kapittel 3.5.1.

Studentene kan velge mellom to ulike former for praksis: Praksis ved egen arbeidsplass som prosjektarbeid og praksis på arbeidsplasser som gir tjenester til mennesker med psykisk utviklingshemning. Praksis kan gjennomføres ved ulike enheter innen kommunens helse- og sosialtjeneste.

I avtalen om praksisutplassering står det at veileder, faglærer og student skal finne de punktene i læringsutbyttebeskrivelsen for praksis «*som studenten har arbeidet med og kommenterer ut fra dette, både ved halvveisvurdering og ved sluttvurderingen. I andre praksisperiode skal alle punkter og studentens egne mål for aktuelle praksisperiode vurderes*» (side 3). Dette mener vi bør stå i studieplanen, slik at studenten er kjent med at alle læringsutbyttebeskrivelsene har fokus i begge praksisperiodene og at ved endt praksis i andre periode skal studenten ha oppnådd alle læringsutbyttebeskrivelsene.

Tilbyder gir informasjon og veiledning til praksisveilederne i forkant av praksisperiodene. Det sendes ut en praksisguide som har fullstendig informasjon om praksisløpet, samt en mal for praksis, med læringsutbyttebeskrivelse og evalueringsformer.

Skolen gir tilbud om kurs i veiledning for praksisveiledere to ganger per år. Tilbud om veiledningskurs for praksisveilederne mener vi er et meget positivt og viktig tilbud, med tanke på oppfølging av veilederne i praksis.

Studentene får veiledning av lærer og praksisveileder mens de er i praksis. Hver student vil få minst to besøk av faglærer i hver praksisperiode, i forbindelse med halvevaluering og sluttevaluering. I tillegg vil skolens lærer ha telefonmøte med studenten ved oppstart av praksis. Skolen har telefonisk kontakt og oppfølging av praksisveileder og studentene ved behov. Vi mener det er viktig at lærerveileder reiser ut i praksisfeltet og veileder studentene i praksis, slik det er beskrevet i studieplanen. Dette er også viktig med tanke på samarbeid mellom skolen og praksisfeltet og informasjon til praksisveileder om praksisens innhold og læringsutbytte. Vi mener derfor at skolens organisering av veiledning av studentene i praksis er godt ivaretatt.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør beskrive i studieplanen at alle læringsutbyttebeskrivelsene har fokus i begge praksisperiodene og at ved endt praksis i andre periode, skal studenten ha oppnådd alle læringsutbyttebeskrivelsene.

3.6 Fagmiljøet tilknyttet utdanningen (§ 3-5)

3.6.1 Undervisningspersonalets sammensetning og kompetanse

(1) Undervisningspersonalets sammensetning og samlede kompetanse skal være tilpasset utdanningen slik den er beskrevet i studieplanen. Undervisningspersonalet må samlet ha følgende kompetanse:

- a) Formell utdanning minst på samme nivå som det undervises i, innen det aktuelle fagområdet eller nærliggende fagområder. For nye fagområder der det ennå ikke tilbys tertiær utdanning, kan langvarig yrkespraksis erstatte formell utdanning.
- b) Pedagogisk kompetanse relevant for utdanningen. Minst én person skal ha formell pedagogisk utdanning og erfaring, og et særlig ansvar for utdanningens pedagogiske opplegg.
- c) Digital kompetanse relevant for utdanningen.
- d) Relevant og oppdatert yrkeserfaring.

Vurdering

Kravspesifikasjonsskjema for undervisningspersonalets kompetanse ved utdanningen *psykiske lidelser og aldring hos personer med psykiske lidelser*, er vedlagt søknaden. Undervisningspersonalet skal ha formell utdanning, (eventuelt realkompetanse), som er høyere enn det som det undervises i og aldri lavere enn tilsvarende fagskoleutdanning. For dette studietilbudet betyr det at undervisningspersonalet må ha utdanning innen vernepleie, psykisk helse eller pleie- og omsorg av eldre. Eksempler på dette er sykepleier, vernepleier eller helsefagarbeidere/omsorgsarbeidere/hjelpepleier med videreutdanning i nevnte fag.

Av pedagogisk kompetanse stiller tilbyder krav om formell pedagogisk utdanning som PPU (praktisk pedagogisk utdanning) eller yrkesfaglærerutdanning i helse- og sosialfag. Dersom dette kravet ikke innfris, må undervisningspersonalet ha erfaring med veiledning. I løpet av tre års ansettelse ved fagskoletilbudet kreves det at pedagogisk utdanning er påbegynt.

Tilbyder stiller krav om digital kompetanse hos undervisningspersonalet, og de redegjør for hva som ligger i dette kravet. Yrkeserfaring fra fagfeltet for dette utdanningstilbudet kreves og med det menes arbeidserfaring innen fagfeltet vernepleie, psykisk helse eller pleie- og omsorg av eldre.

I vedlagte tabeller med oversikt over undervisningspersonalet fremkommer det at faglig ansvarlig og faglærere har følgende stillingsprosent hos tilbyder, stillingsprosent tilknyttet studiet og kompetanse/erfaring:

Lillestrøm

- Fagansvarlig: stillingsprosent på 60 %, ansettelse i utdanningen i 60 % og har bachelorgrad i vernepleie, PPU, behersker IKT og har minimum to års erfaring fra fagfeltet.

- Faglærer: stillingsprosent på 100 %, ansettelse i utdanningen i 5 % og er helsesekretær, tannhelsesekretær, yrkesfaglærer, behersker IKT, har erfaring fra undervisning ved Helsefagskolen i åtte år og som yrkesfaglærer i ni år.
- Faglærer: stillingsprosent på 100 %, ansettelse i utdanningen i 2,5 % og har bachelor i sykepleie, med PPU, behersker IKT og har tolv års erfaring fra fagfeltet og tre år som faglærer.
- Faglærer: stillingsprosent på 60 %, ansettelse i utdanningen i 2,5 %, har bachelor i sykepleie, PPU, behersker IKT og har seks års erfaring i praksisfeltet og fire år som faglærer.

Oslo

- Fagansvarlig: stillingsprosent på 60 %, ansettelse i utdanningen i 60 % og har bachelorgrad i vernepleie, PPU, behersker IKT og har minimum to års erfaring fra fagfeltet.
- Faglærer: stillingsprosent på 100 %, ansettelse i utdanningen i 5 % og er helsesekretær, tannhelsesekretær, yrkesfaglærer, behersker IKT, har erfaring fra undervisning ved Helsefagskolen i åtte år og som yrkesfaglærer i ni år.
- Faglærer: stillingsprosent på 100 %, ansettelse i utdanningen i 2,5 % og har bachelor i sykepleie, PPU, men utdannet faglærer, behersker IKT og har tolv års erfaring fra fagfeltet og tre år som faglærer.
- Faglærer: stillingsprosent på 60 %, ansettelse i utdanningen i 2,5 %, har bachelor i sykepleie, PPU, behersker IKT og har seks års erfaring i praksisfeltet og fire år som faglærer.

Vi mener at undervisningspersonalets sammensetning og samlede kompetanse er tilpasset studiet slik det er beskrevet i studieplanen.

Vi viser for øvrig til vurdering av undervisningspersonalets størrelse og stabilitet i 3.6.3.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.6.2 Praksisveiledere

(2) For utdanninger med praksis skal eksterne praksisveiledere ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis.

Vurdering

Tilbyder gjennomfører et telefonmøte med praksisstedet i forkant av praksisperiodene, og det sendes ut skriftlig informasjon om praksisen før studentene kommer, samt en mal for praksis med blant annet læringsutbyttebeskrivelse og evalueringsformer.

Skolen tilbyr kurs i veiledning for praksisveiledere to ganger per år. Tilbud om veiledningskurs for praksisveilederne mener vi er med på å sikre bedre kvalitet på studentenes veiledning.

Studentene får også veiledning av faglærer mens de er i praksis. Praksisveileder skal ifølge praksisavtalen «være autorisert helsepersonell, med tilsvarende eller høyere formell kompetanse, eller lang erfaring innen nevnte utdanningstilbud».

Tilbyder har samtaler med det enkelte praksissted i forkant av praksis og vil dermed sikre at praksisstedet har tilstrekkelig informasjon om praksisgjennomføringen.

Vi viser for øvrig til vurdering i kapittel 3.5.2 undervisningsformer og læringsaktiviteter om praksis.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.6.3 Undervisningspersonalets størrelse og stabilitet

(3) Undervisningspersonalet må være stort og stabilt nok til å gjennomføre fastsatte læringsaktiviteter.

Vurdering

I kravspesifikasjonen for undervisningspersonell har tilbyder oppgitt forholdstall mellom undervisningspersonalet (per årsverk) og studenter: 1:20 ved begge studiestedene.

Vi mener at undervisningspersonalet er stort og stabilt nok til å gjennomføre fastsatte læringsaktiviteter.

Vi viser for øvrig til vurdering av undervisningspersonalets sammensetning og kompetanse i 3.6.1.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.6.4 Faglig ansvarlig

(4) Utdanningen skal ha en faglig ansvarlig med formell faglig kompetanse. Faglig ansvarliges oppgave er å sikre at studentene gjennomfører utdanningen som beskrevet i planen og oppnår læringsutbyttet. Faglig ansvarlig må være tilsatt hos tilbyder i minimum 50 prosent stilling.

Vurdering

Faglig ansvarlige ved de ulike studiestedene skal/er ansatt i 60 % stilling, og deres kompetanse er henholdsvis bachelorgrad i vernepleie, Oslo og sykepleie, Lillestrøm. Faglærer ved undervisningssted Oslo har PPU, behersker IKT, og har minimum to års erfaring fra fagfeltet. Faglærere ved undervisningssted Lillestrøm har veilednings og undervisningserfaring, IKT kompetanse og lang erfaring fra fagfeltet.

Faglig ansvarliges arbeidsoppgaver og ansvar er godt beskrevet i søknaden. Vedkommende skal lage emneplaner, fordele lærere på de ulike emnene, ha undervisning og veiledning av studentene på arbeidsoppgaver og i praksis. Andre arbeidsoppgaver er å administrere den digitale læringsplattformen, besvare epost fra studenter, samarbeide med og innkalle til møter med faglærerne og gjesteforelesere og ivareta ulike forhold rundt vurdering av studentene. Faglig ansvarlig skal ha møter med administrasjonen og fordele faglærere til de forskjellige studiesamlingene. Faglig ansvarlig skal sikre kontinuitet og oppfølgingen av studentene, samt følge opp klassen og hver enkelt student på læringsplattformen It's learning.

Faglig ansvarliges ansvarsområde mener vi er greit beskrevet og legger grunnlag for at studentene kan oppnå læringsutbyttet.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.7 Eksamen og sensur (§ 3-6)

3.7.1 Eksamens- og vurderingsordningene

(1) Eksamens- og vurderingsordningene skal være egnet til å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd.

Vurdering

I emnene 1–4 benytter tilbyder seg av tverrfaglig hjemmeeksamen og tverrfaglig skoleeksamen, eksamenen vurderes med karakter. Tilbyder beskriver i eget avsnitt i studieplanen hvordan vurderingene gjennomføres i forhold til emne 5, fordypningsarbeid/hovedprosjekt. Her skal studentene levere en skriftlig oppgave som vurderes til bestått/ikke bestått. Består studentene denne skriftlige innleveringen skal de presentere oppgaven muntlig. Det skriftlige og muntlige arbeidet vurderes med en samlet karakter.

Tilbyder redegjør for obligatoriske arbeidskrav i emne 1–4 som er både refleksjonsnotater og gruppeoppgaver. De beskriver ulike typer arbeidskrav og eksamener i egen tabell i studieplanen, her fremkommer det også når dette skal gjennomføres, og om det er gruppearbeid eller individuelt arbeid.

Tabellen i kapittel 5 i studieplanen gir i tillegg en god oversikt over hvilke arbeidskrav og type eksamen som er knyttet til det enkelte emne. Alle eksamenene vurderes av to sensorer. Fordypningsarbeidet/hovedprosjektet vurderes av ekstern sensor og faglærer.

Tilbyder har utarbeidet en studentveileder som gir god og detaljert informasjon om retningslinjer for oppgaveskriving, og en mer utfyllende beskrivelse av de ulike arbeidskravene. Studentveilederen gir god informasjon om gjennomføring av skoleeksamen, hjemmeeksamen og muntlig eksamen. Tilbyder beskriver også tekniske krav til gjennomføring av arbeidskrav og skriftlig fordypningsoppgave.

Når det gjelder praksis, blir studentene vurdert midtveis i praksisperiodene og ved slutten av hver praksis. De skriver også en praksisoppgave. Vurderingene i praksis gjøres ut fra forventet

læringsutbytte, og vurderingen er bestått/ikke bestått. Kriteriene for bestått praksis er gjennomført skriftlige arbeidsoppgaver, minimum 90 % fremmøte, bestått praksisoppgave og oppmøte på alle avtalte veiledninger. Varsel om fare for å få praksisen vurdert til ikke bestått, skal varsles muntlig og skriftlig. Studenten blir i slike tilfeller innkalt til ekstraordinær veiledningssamtale og skal ha mulighet til å forbedre seg dersom de får varsel om fare for ikke godkjent praksis.

Tilbyder har utarbeidet et eget vurderingsskjema hvor det fremkommer at studentene skal vurderes i forhold til de beskrevne læringsutbyttebeskrivelsene. I studieplanen skriver de at halvveisvurdering, sluttvurdering og praksisoppgaven i tillegg skal vurderes i henhold til egen arbeidsmål for praksis. Det er noe uklart hva slags arbeidsmål de referer til eller hvordan studentene skal utforme disse, og hvordan dette skal vurderes. Dette bør tilbyder tydeliggjøre i blant annet vurderingsskjema for praksis.

Tilbyder har ulike og varierte arbeidskrav og eksamener. Vi mener de redegjør for eksamens- og vurderingsordninger på en god måte, og at de valgte vurderingsformene er godt egnet til å prøve ut læringsutbyttebeskrivelsene.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør tydeliggjøre hvordan studentene skal utforme egne arbeidsmål/læringsutbyttebeskrivelser i praksis, og hvordan dette skal vurderes.

3.7.2 Sensorenes kompetanse

(2) Sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd.

Vurdering

Tilbyder stiller de samme krav til sensorer som de har til undervisningspersonalet, og dette mener vi oppfyller kravene, jf. vår vurdering i kapittel 3.6.1 om undervisningspersonalets sammensetning og kompetanse. Kravene går fram av kravspesifikasjonen for undervisningspersonell. Det er satt opp en ekstern sensor i tabellene for undervisningspersonell ved de fem studiestedene. Sensor skal ha et midlertidig ansettelsesforhold på tilsvarende 2 % tilknytning til utdanningen.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.8 Infrastruktur (§ 3-7)

Tilbyder skal ha lokaler, utstyr, informasjonstjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold som er tilpasset utdanningen, og som utgjør et forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø for studenter og ansatte.

Vurdering

Beskrivelse av lokaler, utstyr, informasjonstjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser, tilpassede arbeidsforhold og tilpasning for funksjonshemmede er lagt ved for begge studiestedene.

Lokalene har kontorer for de ansatte, klasserom, grupperom og datarom. Det er trådløst Internett og IKT-utstyr til bruk i undervisningen og for studentene. Studentene har tilgang på utskrift og kopiering, samt pauserom. Ikke alle studiesteder har egne bibliotek, men det jobbes med utbygging av dette eller tilgang til bibliotek. Utdanningen krever at studentene skal ha tilgang til å skaffe relevant faglitteratur via Internett, og derfor er det god dekning på studiestedenes trådløse nettverk. Studiestedene har egen IKT-support på det lokale undervisningsnett.

Det er tilrettelagt for funksjonshemmede med heis.

Vi vurderer infrastrukturen ved de to studiestedene som tilfredsstillende og mener at lærings- og arbeidsmiljøet for de ansatte og studenter er forsvarlig.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.9 Konklusjon etter sakkyndig vurdering

Utdanningen anbefales godkjent.

Tilbyder bør:

- vurdere å spesifiseres og tydeliggjøre enkelte læringsutbyttebeskrivelser
- vurdere å ta ut den generelle kompetansebeskrivelsen: *«kan ivareta ledelse av mindre arbeidsgrupper og enheter, og kan undervise enkeltpersoner og grupper om temaer innenfor eget fagområde og kan veilede i bruk av aktuelle verktøy og metoder knyttet til fagfeltet»*
- benytte betegnelsen læringsutbyttebeskrivelse i kapittel 2
- beskrive pårørende som eget tema i emne 3
- rette opp nummereringen på kapittel 8.4.5 Kommunikasjon og veiledning, i studieplanen
- vurdere å navngi praksis som et eget emne i studieplanen
- beskrive i studieplanen at alle læringsutbyttebeskrivelsene har fokus i begge praksisperiodene og at ved endt praksis i andre periode, skal studenten ha oppnådd alle læringsutbyttebeskrivelsene
- tydeliggjøre hvordan studentene skal utforme egne arbeidsmål/læringsutbyttebeskrivelser i praksis, og hvordan dette skal vurderes

4 Vedtak

NOKUT anser de faglige kravene for godkjenning av utdanningen psykiske lidelser og aldring hos personer med utviklingshemming, 60 fagskolepoeng stedbasert undervisning, ved Folkeuniversitetet ØST som oppfylt. NOKUT godkjenner derfor utdanningen.

Vedtaket gjelder utdanningen som er beskrevet i søknaden av 13. september 2015 og i tilsynsrapporten. Vedtaket gjelder for følgende studiesteder:

- Lillestrøm
- Oslo

Vedtaket er fattet med hjemmel i

- lov om fagskoleutdanning § 2
- forskrift om kvalitets sikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 5-1 (1) (heretter NOKUT-forskriften)

5 Dokumentasjon

Rapporten er skrevet på bakgrunn av

- søknad datert 13. september 2015, NOKUTs saksnummer 15/589-1

Vedlegg 1:

Sakkyndig komité

Kravene til sakkyndige står oppført i fagskoletilsynsforskriften kapittel 2. De sakkyndige skal vurdere om søknaden oppfyller kravene for godkjenning av fagskoleutdanning, jf. fagskoletilsynsforskriften kapittel 3.

Den sakkyndige komité har bestått av følgende medlemmer:

- **Studieleder Marta Grongstad, Universitetet i Tromsø**

Grongstad er utdannet sykepleier med master i sykepleie og helsefag fra Universitet i Tromsø. Hun har tatt praktisk pedagogisk utdanning, studert IKT og didaktikk og har en videreutdanning innen aldring og eldreomsorg. Grongstad har jobbet mange år som lærer og studieleder av videreutdanningsstudier innen eldreomsorg ved Høgskolen i Tromsø. Hun er nå ansatt som studieleder ved bachelorutdanningen i sykepleie ved Institutt for helse og omsorgsfag, Universitet i Tromsø, Norges arktiske universitet. I 2010-2012 hadde hun permisjon fra studielederstillingen ved UIT og var ansatt i Oslo kommune som fagutviklingssykepleier ved to sykehjem. Hun startet da opp og ledet flere fag- og utviklingsprosjekter for ledere og helsearbeidere i kommunehelsetjenesten. Hun har gjennom flere år hatt et nært samarbeid med ulike utdanningsinstitusjoner, kommuner og spesialisthelsetjenesten rundt kompetanseheving av ulike helsepersonell. Siden 2013 har Grongstad deltatt i og leder flere utvalg i forbindelse med fusjoner mellom UIT, Norges arktiske universitet og Høgskolene i Finnmark, Harstad og Narvik. Grongstad har vært medlem i NOKUTs panel som har vurdert overordnede læringsutbyttebeskrivelser innen fagskoleutdanning og vært sakkyndig for NOKUT siden 2010, hvorav også vurdert fagskoleutdanninger innen utviklingshemming og aldring. Grongstad deltok i utvalget som utredet framtidens fagskoleutdanning med NOU rapporten «Fagskolen- et attraktivt utdanningsutvalg», 2014.

- **Fagrådgiver Tone Hee Åker, Høgskolen i Oslo og Akershus**

Tone Hee Åker er utdannet vernepleier med videreutdanning i målrettet miljøarbeid. I januar 2013 fullførte hun mastergrad i helsefagvitenskap. Åker har lang arbeidserfaring fra arbeid i 1. og 2. linjetjenesten og har bred erfaring med veiledning av fagpersonell på ulike nivåer, brukere og pårørende. Frem til februar 2013 var hun ansatt som vernepleierkonsulent i Oslo kommune hvor hun hadde faglig ansvar for tjenester knyttet til vedtak om praktisk bistand og opplæring, og kurs og opplæringsvirksomhet. Hun har tidligere hatt stilling som prosjektleder i familieveiviserprosjekt ved Oslo Universitetssykehus, som vernepleierkonsulent ved skole og autismesenter, som fagkonsulent i habiliteringstjenesten og som fagkonsulent ved Norsk Forskningsinstitutt for barn med utviklingsforsinkelser. Åker har vært sakkyndig for NOKUT tidligere, ved vurdering av utdanningene *Målrettet miljøarbeid innen tilrettelagte tjenester*, *Miljøarbeid i tjenester for mennesker med utviklingshemming* og *Psykiske lidelser og aldring hos personer med utviklingshemming*.

Sakkyndige skal ikke ha oppgaver ved fagskolen eller ha andre tilknytninger til tilbyder som kan medføre inhabilitet. De sakkyndige har erklært at de ikke er inhabile i saken. Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, og har ingen merknader.